

EGÉR AZ ÓVODÁBAN?

Könyvajánló Nagy Ildikó Mária A 21. századi óvoda c. kötetéhez
(Neteducatio Kft., Budapest, 2021.)

<https://neteducatio.hu/uzlet/a-21-szazadi-ovoda/>

Egér az óvodában? Esetleg méhecske? Vagy fénylő szemű kiskutya? Már nem kell kergetnünk, kiüldöznünk őket az óvodai csoportszobából! Hiszen a 21. században immár technikai eszközként vagy virtuálisan kérnek bebocsátást azért, hogy a kicsik önfeledten játsszanak velük: tologassák a notebookhoz csatolt egeret, irányítsák a robotméhecskét, megcsodálják, megsimogassák a képernyőn felbukkanó, élethű kutyust.

A pandémia időszaka lényeges változást hozott a mindennapi életben. Pillanatok alatt szinte egy egész ország állt át az online kapcsolattartásra, távmunkára, tanulásra, szórakozásra. Mindaddig az óvodában olykor csak félve ajánlottuk az IKT-használatot, tartva a mindenkori „ellenzőktől”, hiába a több évtizedes jó tapasztalatok sokasága! Most azonban a sors hirtelenjében kicsit és nagyot egyaránt rákényszerített a digitális eszközökre, bebizonyítva, hogy igenis van jogosultsága a digitális világnak a kisgyermek életében; az alkalmazás kimondottan ajánlott, persze jól megválasztott eszközökkel-módszerekkel!

A kötet hiánypótló, hiszen a szerző – már a kényszerű karantén tapasztalatait is felhasználva – ügyesen összegyűjtötte a legfontosabb és legfrissebb tudnivalókat az óvodai digitális nevelést segítő. A kisgyermeknevelés fontosságának *Brunszvik Teréztől* származó mondását tartja mindvégig szem előtt: „*Amit az ember ebben a korai életkorban felfog, kihat egész életére!*” Éppen ezért egyáltalán nem mindegy, hogyan találkozik a gyermek életében először (az óvodában vagy otthon) a digitális kultúrával, annak eszközeivel, módszereivel.

Akár a témával most ismerkedő óvodapedagógusok, akár az IKT-t már eredményesen alkalmazó kollégáik veszik kézbe a könyvet, hasznos, megszívlelendő tanácsokat kapnak a digitális eszközök megfelelő óvodai használatához, egy fontos elvet mindig szem előtt tartva. Amiről *Dr. Bakonyi Anna* is ír a kötet előszavában: az érzelmi nevelés, a személyiség kibontakoztatása, a közösségi szocializáció biztosítása az óvoda elsődleges feladata, így nem „tanítjuk” a technikai eszközök alkalmazását, „csak” használjuk azokat: ott, olyan formában és

annyi ideig, ahol – a hagyományos eszközök mellett – többet, jobbat, szebbet adnak, mélyebb lehetőséget nyújtanak a kitűzött pedagógiai cél érdekében.

A kis óvodások szülei már a digitális kor szülöttjei, természetes számukra a digitális eszközhasználat (okostelefon, tablet, internet stb.), és ennek otthon a gyermek is tanúja, olykor sajnos rossz példát, függőséget is látva. Nagy felelősség hárul tehát az óvodapedagógusokra – akár használják az IKT-t a gyermekekkel, akár nem. Hiszen a nevelési folyamatban – lehetőség szerint – nekik kell(ene) legelőször közvetíteni a digitális kultúra „egyszeregyét”, etikettjét a szülői ház számára, ahhoz, hogy az otthonokban is megfelelően, okosan, a káros hatásokat, veszélyeket elkerülve barátkozhassanak meg a kicsik a digitális világgal, a „kütyükkel”. A könyv úttörő szerepet vállal abban a tekintetben is, hogy nemcsak az óvodai csoportban való eszközhasználatról foglalkozik, hanem kiter a szülők számára javasolt segítségnyújtásra, konkrét tanácsokkal, „netikettel”.

Am ennél is fontosabb a kötet lényegét képező digitális módszertan: a Mit?, Miért?, Mikor?, Mennyi ideig?, Kivel? – kérdéskörének tárgyalása. Lépésről lépesre haladunk előre a digitális eszközök, tevékenységek megismerésében, ajánlásában, mindig figyelembe véve azt a fontos szabályt, hogy az óvodapedagógus kezében van a döntés: az adott témához, tevékenységhez – gyermekcsoportja ismeretében – segítségül hívja-e a digitális eszközt, módszert vagy sem. A konkrét javaslatokat tekintve szinte a bőség zavarában vagyunk: letölthető applikációk, internetes honlapok játékaik, online feladatok, diaképes mesék, filmek stb. színesítik a kínálatot. A vállalkozóbbak önállóan is készíthetnek egyéni játékokat, akár saját fotók vagy gyermekrajzok felhasználásával, például puzzle-t, memóriajátékot. Bőséges, kipróbált linkajánlat szolgál a gyermeki kognitív képességek, a logikus gondolkodás, a téri orientáció fejlesztésére is.

Külön dicséretes a könyvben, hogy mintaként az IKT-használatban már gyakorlattal rendelkező óvodapedagógusok foglalkozásainak anyagaiba is bepillantunk, QR kódok segítségével is. A kompetenciaalapú neveléshez szintén ötleteket kapunk, igen részletesen kidolgozott tervezeteket projektszerű feldolgozásra, jól áttekinthető, táblázatos formában, feltüntetve az IKT felhasználásának lehetőségét is az egyes fejlesztési területeken, mégpedig négy fontos témakörben: levegő, tűz, víz, föld. És aki pedagógiai szakirodalmi ismereteit is bővíteni kívánja, az egyes fejezetek végén közölt gazdag irodalomjegyzékből kedvére válogathat. A könyvet informatikai fogalmak, szakkifejezések magyarázó kislexikona zárja.

A szerző, Nagy Ildikó Mária óvodapedagógusi, óvodavezetői és számítástechnikai gyakorlatát ügyesen ötvözte, amikor a 21. század digitális kihívásaira válaszolva a legkisebbek nevelésére gondolt, és mind a szülők, mind a pedagógusok számára jól használható kézikönyvet írt. Ajánlom tanulmányozását, majd az ötletek alkalmazását a mindennapi gyakorlatban!

Kőrösné dr. Mikis Márta
ny. tudományos munkatárs,
gyermekinformatika szakértő, az ISZE tiszteletbeli elnöke